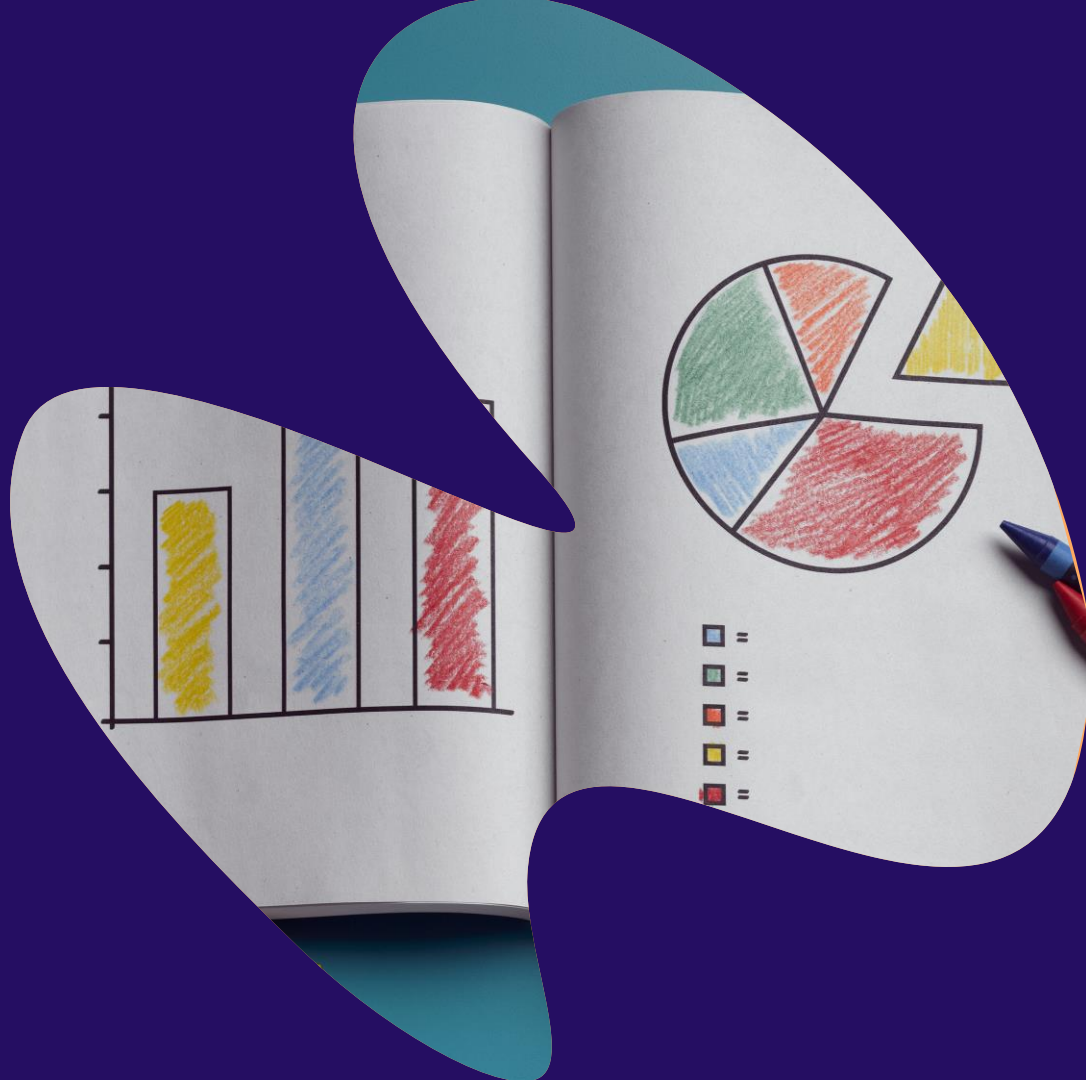

KUOPIO

Koonti vaikutusmahdollisuuksien varaamisen vastauksista

Kuopion palveluverkkosuunnitelma:
Lisäselvitettävät asiat

Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Sähköinen kysely järjestettiin osana vaikutusmahdollisuuksien varaamista. Mielenpitoon sai jättää sähköisen lomakkeen kautta, joka oli avoinna 2.-16.1.2026. Kyselyyn jätettiin 793 vastausta.

Kirjaamoon oli mahdollista jättää mielipide kirjallisena. Kirjaamoon jätettiin 11 yhteisöjen tai yksityishenkilöiden mielipidettä.

15.1.2026 Pyörön koululla järjestetyssä kuntalaistilaisuudessa oli noin 15 osallistujaa.

Tässä tiivistelmässä on huomioitu kaikissa näissä kanavissa annetut mielipiteet.

Tiivistelmän tekemisessä on hyödynnetty tekoälyä.

Sähköinen lomake

Sähköisen kyselyn kysymykset olivat:

- Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muuruveden päiväkoti säilyy palveluverkossa ja toteutetaan investointi päiväkotikiinteistön jatkumiseksi, vaikka koulurakennus purettaisiin?
- Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi Vehkalammen varhaiskasvatuksen yksikön osalta?
- Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Särkiniemeen rakennetaan uusi päiväkodin ja koulun sisältävä monitoimitalo?
- Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muodostetaan Juankosken yhtenäiskoulu niin, että Juantehtaan koulun kiinteistö poistuu käytöstä ja 1-6-luokat siirtyvät Juankosken kouluun?
- Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muuruveden koulua ei peruskorjata, vaan se lakkaa 1.8.2027 tai myöhemmin, jos oppilaat eivät tuolloin vielä mahtuisi Juankosken yhtenäiskouluun
- Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi Eteläisen maaseudun ratkaisuisista, jotka liittyvät Vehmasmäen ja Kurkimäen kouluihin?
- Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi viiden yläkoulun skenaariosta 5.4, joka sisältää: Minna Canthin koulun, Puijonsarven yhtenäiskoulun, Hatsalan klassillisen yläkoulun, Etelä-Kuopion yläkoulun rakentamisen Hiltulanlahteen, sekä Lippumäen yläkoulun rakentamisen. Lippumäen uusi koulu korvaa toteutuessaan Pyörön ja Jynkänlahden yläkoulut.
- Mitä muuta haluat lausua mielipiteenäsi tehdyistä lisäselvityksistä?

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi Vehkalammin varhaiskasvatuksen yksikön osalta?

- 181 mielipidettä
- Suurimassa osassa vastauksia edellytettiin yksikön toiminnan jatkamista. Osassa vastauksia otettiin kantaa yleisesti kantaa siihen, että varhaiskasvatuksen palvelut ovat perheille keskeisiä palveluita ja niitä on järjestettävä siellä, missä niille on tarve.
- Lisäksi oli erityisesti Vehkalammin yksikköön kohdistuvia perusteluita. Yksikön toiminta nähtiin tärkeäksi, koska muussa tapauksessa perheille voi tulla pitkät lasten kuljetusmatkat varhaiskasvatukseen.
- Perusteluissa todettiin, että yksikkö on hyväkuntoinen ja alueella on lapsia riittävästi palvelun jatkamiseen. Pienten yksiköiden nähtiin tukevan paremmin lasten hyvinvointia. Vastauksissa epäiltiin mahtuvatko lapset muihin yksiköihin.
- Yksikköön toivottiin palkattavan pätevä opettaja joka samalla opettaa esikouluoppilaat ja 5-vuotiaiden ryhmää sekä järjestettävän hoitopaikkoja myös alle 3-vuotiaille.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi Vehkalammin varhaiskasvatuksen yksikön osalta?

- Yksikköä pidettiin tärkeänä alueen elinkeinoelämän ja alueen vetovoimaisuuden näkökulmasta. Vehkalammin päiväkotia on tärkeä palvelu alueen lapsiperheille ja alueelle muuttoa harkitseville. Vastauksissa korostettiin, että myös maaseudulla palvelut pitää järjestää riittävän lähellä.
- Yksikön säilyttämisen nähtiin olevan kaupungin strategiaa tukevaa.
- Mielipiteissä tuotiin esille, että keskustelu palveluiden lakkauttamisesta aiheuttaa stressiä perheille.
- Noin 70 vastausta, joissa vastaaja ei osannut sanoa tai ei halunnut ottaa kantaa.
- Selkeästi vähemmän oli vastauksia, joissa esitettiin, että yksikkö tulisi lakkauttaa. Perusteluina esitettiin, että kyseessä on pieni yksikkö ja lapset voidaan siirtää Melalahden ja Vehmersalmen yksiköihin, joita siirto vahvistaisi tai Muuruveden yksikköä pidettiin tärkeämpänä. Yksikköä pidettiin vastauksissa pienenä.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muuruveden päiväkoti säilyy palveluverkossa ja toteutetaan investointi päiväkotikiinteistön jatkumiseksi, vaikka koulurakennus purettaisiin?

- 224 mielipidettä, joista osa käsitteli koulun säilyttämistä
- Muuruveden varhaiskasvatusta koskevista mielipiteistä enemmistö kannattaa päiväkodin säilyttämistä, ja suuri osa vastaajista painottaa myös koulun säilyttämistä.
- Keskeisin argumentti liittyy lasten hyvinvointiin ja arjen sujuvuuteen: Juankoskelle suuntautuvat pitkät hoitomatkat koettaisiin kohtuuttomiksi ja kuormittaviksi, mikä pidentäisi lasten päivää ja lisäisi perheiden kustannuksia.
- Päiväkoti ja koulu nähdään toiminnallisena ja teknisenä kokonaisuutena, jossa tilat ja talotekniikka (maalämpö, keittiö, liikuntasali) ovat yhteisiä. Purkamista pidetään taloudellisesti kannattamattomana, koska se aiheuttaisi merkittäviä lisäkustannuksia verrattuna nykyisen rakenteen säilyttämiseen.
- Pedagogisesti pienet yksiköt ja yhdysluokkaopetus nähdään vahvuutena, joka tukee lasten yksilöllistä oppimista ja yhteisöllisyyttä. Vastauksissa korostettiin yhtenäistä pedagogista polkua päiväkodista kouluun samassa pihapiirissä.
- Vastauksissa korostetaan myös maaseudun elinvoimaa: Muuruvesi on vireä kylä, jossa toimii lukuisia maatiloja ja yrityksiä, ja peruspalvelujen säilyttäminen on edellytys alueen pitovoimalle ja huoltovarmuudelle.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muuruveden päiväkotit säilyy palveluverkossa ja toteutetaan investointi päiväkotikiinteistön jatkumiseksi, vaikka koulurakennus purettaisiin?

- Useat vastaajat viittaavat tutkimuksiin, joiden mukaan koulujen lakkauttaminen ei tuo kunnille odotettuja säästöjä, vaan siirtää kustannuksia kuljetuksiin ja lisää lasten tuen tarvetta. Kaupungilla nähtiin olevan muitakin asioita, joista voisi säästää.
- Muuruveden päiväkodin ja koulun säilyttäminen nähdään sekä inhimillisesti että taloudellisesti kestäväenä ratkaisuna, joka turvaa lasten arjen, maaseudun elinvoiman ja kaupungin strategiset tavoitteet.
- Kaupunki on sitoutunut Green Deal sopimukseen, jonka periaatteena on korjata ja hyödyntää olemassa olevia rakennuksia ennemmin kuin rakentaa uutta.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muuruveden päiväkotit säilyy palveluverkossa ja toteutetaan investointi päiväkotikiinteistön jatkumiseksi, vaikka koulurakennus purettaisiin?

- Päiväkodin säilyttämistä kannattavat, mutta koulun purkamisen hyväksyvät mielipiteet – pieni osa vastaajista
- Päiväkotit on säilytettävä, mutta koulun toiminta voidaan siirtää muualle. Perusteluina esimerkiksi: suuremmat yksiköt tarjoavat enemmän ikätovereita. Juankoskelle siirtyminen voisi olla toimivaa koululaisille. Investoinnin järkevyys tilantarpeen näkökulmasta.
- **Lakkauttamista tai keskittämistä kannattavat mielipiteet – selvä vähemmistö**
- Palvelujen keskittäminen Juankoskelle koetaan taloudellisesti viisaammaksi. Pienissä yksiköissä nähdään riskiä henkilöstökuluissa ja ryhmien koossa. Muuruveden oppilas- ja lapsimäärien uskotaan laskevan. Nämä näkemykset ovat selvä vähemmistö vastauksissa.
- **Neutraaleja tai avoimia näkemyksiä**
- Ei tarpeeksi tietoa alueen tilanteesta. Tarve kuunnella paikallisia. Palvelujen järjestämisen tulisi olla joustavaa ja perustua tarpeeseen.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muuruveden koulua ei peruskorjata, vaan se lakkaa 1.8.2027 tai myöhemmin, jos oppilaat eivät tuolloin vielä mahtuisi Juankosken yhtenäiskouluun

- 228 mielipidettä
- Enemmistö vastauksista vastustaa Muuruveden koulun lakkauttamista. Vain muutama vastaaja kannattaa lakkauttamista tai pitää sitä perusteltuna. Koulun säilyttäminen koetaan kylän elinvoiman, turvallisuuden ja lasten hyvinvoinnin kannalta välttämättömäksi.
- Koulu nähdään kylän keskuksena, jonka lakkauttamisen arvioidaan: heikentävän elinvoimaa, karkottavan perheitä, vähentävän muuttoliikettä, vaikeuttavan maaseudun yritystoimintaa ja huoltovarmuutta.
- Useat korostavat, että Muuruvesi on Pohjois-Savon vuoden kylä 2025, ja että Kuopion pitäisi olla "ylpeä maaseudustaan".
- Koulumatkojen piteneminen Juankoskelle tai Riistavedelle koetaan lapsille kohtuuttomaksi. kuljetusajat venyvät jopa yli 2 tuntiin päivässä. Tiet ovat huonokuntoisia ja talvella turvattomia. Muuruvedellä ei ole turvallista bussipysäkkiä (linja-auto joutuu peruuttamaan pysäkille). Pitkät koulupäivät heikentävät oppimista ja jaksamista. Erityisesti pienet lapset eivät pärjää isoissa yksiköissä ja pitkillä matkoilla. Laajemmat kuljetukset ovat ristiriidassa kaupungin linjauksen kanssa, jonka mukaan koulukuljetettavien määrä ei saisi kasvaa.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muuruveden koulua ei peruskorjata, vaan se lakkaa 1.8.2027 tai myöhemmin, jos oppilaat eivät tuolloin vielä mahtuisi Juankosken yhtenäiskouluun

- Moni kyseenalaistaa väitteen, että lakkauttaminen säästäisi rahaa. Kuljetuskustannukset kasvaisivat huomattavasti. Teitä pitäisi kunnostaa, turvallinen bussipysäkki pitäisi rakentaa, Juankosken kouluun tarvittaisiin lisätiloja ja koulun purkaminen olisi kallista.
- Useissa kommentteissa mainitaan KARVIN tutkimus, jonka mukaan koulujen lakkauttaminen ei tuota kunnille säästöjä.
- Muuruveden koulu nähdään turvallisena, yhteisöllisenä, lasten hyvinvointia tukevana, toimivana yhdysluokkakouluna ja paikkana, jossa jokainen lapsi tunnetaan. Yhtenäinen ympäristö varhaiskasvatuksesta alakouluun on turvallinen, eheä ja pedagogisesti perusteltu. Huolta aiheuttavat Juankosken ison koulun kiusaaminen, häiriökäyttäytyminen, aineopetuksen haasteet sekä tilojen puute.
- Päiväkotia ja koulu ovat yhtenäinen kampus. Koulu toimii harrastus- ja kerhotilana, liikuntasalina ja yhteisön kokoontumispaikkana. Koulun menettäminen veisi nämäkin palvelut.
- THL:n terveys selvitys 2025 antaa vahvaa tietoa, että Muuruveden koululla asiat ovat hyvin. Kuopion tekemässä laatukselyssä 2025 on todettu, että Muuruveden koulu on pärjännyt mainiosti.
- Kaupunki on sitoutunut Green Deal linjaukseen, jonka mukaan olemassa olevia rakennuksia tulisi ensisijaisesti korjata eikä purkaa.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muuruveden koulua ei peruskorjata, vaan se lakkaa 1.8.2027 tai myöhemmin, jos oppilaat eivät tuolloin vielä mahtuisi Juankosken yhtenäiskouluun

- Väitteitä koulun huonosta kunnosta pidetään virheellisinä. Koulu kuvataan terveeksi, toimivaksi ja hyväkuntoiseksi. Sisäilmaongelmia ei ole todettu muualla kuin yksittäisissä rajatuissa kohdissa. Peruskorjaustarpeiden kustannusten nähdään olevan paljon pienempiä kuin esitetty 4,5 M€.
- Useat vastaajat huomauttavat, että Juankosken yhtenäiskoulun tilat eivät riitä, eikä siirtäminen ole realistista edes 2027. Osa korostaa, että myöskään Riistavedelle oppilaat eivät mahdu. Nykyinen Ruukin koulu (yläkoulu ja lukio) eivät ole rakennettuja tai suunniteltuja alakoulun tarpeisiin, sillä tilat, kalustus, turvallisuusratkaisut ja pedagoginen ympäristö on mitoitettu ja suunniteltu vanhemmille oppilaille.
- Muuruveden koulun lakkauttaminen kasvattaisi väistämättä ryhmäkokoja Juantehtaan koulussa.
- Selvityksessä yhdysluokat esitetään ongelmana, vaikka ne ovat Suomessa täysin normaali ja toimiva pedagoginen ratkaisu. Pienissä kouluissa opettajat kokevat olevansa työhönsä sitoutuneita ja voivat hyvin.
- Koulun pitäminen kolmen opettajan kouluna on suoraan yhteydessä kaupungin omiin resursointipäätöksiin.
- Pienemmissä kouluissa henkilöstön yhteistyö on tiivistä ja oppilaat tunnetaan hyvin, mikä tukee oppimista ja hyvinvointia.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muuruveden koulua ei peruskorjata, vaan se lakkaa 1.8.2027 tai myöhemmin, jos oppilaat eivät tuolloin vielä mahtuisi Juankosken yhtenäiskouluun

- Ehdotetut vaihtoehdot
- Vastauksissa ehdotetaan peruskorjausta kokonaan tai osittain niin, että korjataan vain se mikä on välttämätöntä ja hankitaan viipaleratkaisu remontin ajaksi.
- Koulu jatkaa niin kauan, kun oppilaita riittää 3 opettajan lukumäärään (kaupungin linjaus).
- Useissa kommentteissa ehdotetaan, että Riistaveden oppilaat tulisi tarvittaessa siirtää Juankoskelle, ei Muuruvedeltä tai osa Muuruveden oppilaista Riistavedelle.
- Muuruveden koululla on poikkeuksellisen hyvät edellytykset profiloitua luonto- ja ympäristöpainotteiseksi alakouluksi. Tällainen profiili vahvistaisi koulun vetovoimaa, tukisi lasten hyvinvointia ja loisi alueelle uudenlaista identiteettiä –kehittämistä, joka perustuu juuri niihin vahvuuksiin, joita Muuruvedellä jo on. Luonto- ja ympäristöpainotteisen alakoulun kehittäminen vahvistaisi koko alueen vetovoimaa.
- Toisena vaihtoehtona yksityiskoulu. Kyläyhteisöllä on erittäin vahvat intressit jatkaa esiopetuksen ja alakoulun (1-6lk.) toimintaa yksityiskouluna. Yksityiskoulun tapauksessa mahdollisesti myös yläkoulun (7-9lk.) toiminta alkaisi Muuruvedellä.
- Kehittämisehdotuksena kerhotilat koululle. Käytöstä poistetut tilat entisen opettajan asuntolan alakerrassa ovat hyvän kokoiset ja käytännölliset omaa sisäänkäyntiä myöten erilaisiin, kerhotoimintoihin, nuorisotiloiksi ja yhdistysten sekä kansalaisopiston kurssi- ja toimintatiloiksi.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muuruveden koulua ei peruskorjata, vaan se lakkaa 1.8.2027 tai myöhemmin, jos oppilaat eivät tuolloin vielä mahtuisi Juankosken yhtenäiskouluun

- Palveluverkkosuunnitelman Muuruveden koulua koskeva osuus on harhaanjohtava ja tarkoitushakuinen, sillä se korostaa valikoituja riskejä ja sivuuttaa olennaisia tosiasioita koulun todellisesta tilanteesta.
- Selvityksessä Muuruveden koulua kuvataan "pienenä", vaikka oppilasmäärältään se on keskikokoinen peruskoulu.
- Selvityksessä annetaan kuva, että rakennus olisi huono ja että sisäilmassa olisi havaittu merkittäviä ongelmia. Kuntoluokitus on myös harhaanjohtavasti ja ilman perusteita tiputettu kuntoluokkaan 1.
- Perustelut, joilla kannatetaan koulun lakkauttamista
- Pieni vähemmistö pitää lakkauttamista mahdollisena, koska tilakustannuksia tulisi vähentää, oppilasmäärät voivat tulevaisuudessa laskea, suuremmat yksiköt voivat olla "pedagogisesti toimivampia" sekä terveet tilat koetaan tärkeiksi, jos Muuruveden koulu olisi ongelmallinen (osa vastaajista kuitenkin kyseenalaistaa tämän). Osan vastaajista mielestä palvelut tulisi keskittää Juankoskelle.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Särkiniemeen rakennetaan uusi päiväkodin ja koulun sisältävä monitoimitalo?

- 301 mielipidettä. Valtaosa vastaajista kannattaa uuden monitoimitalon rakentamista Särkiniemeen. Keskeiset perustelut hankkeen puolesta:
- Uusi koulu ja päiväkotinähdään elinvoiman edellytyksenä: ilman niitä alueen nähdään näivettyvän ja perheiden muuttavan pois. Monitoimitalon uskotaan houkuttelevan uusia lapsiperheitä sekä tukevan vanhojen asuntojen sukupolvenvaihdon. Särkiniemi–Särkilahti koetaan yhtenä kokonaisuutena, jossa yhteinen koulu on identiteetin ja yhteisöllisyyden perusta. Ilman koulua alueesta voi tulla vähemmän houkutteleva, mikä johtaisi muuttotappioon ja eriarvoistumiseen.
- Lapsille halutaan lähikoulu, koska matkat Neulamäkeen, Haapaniemeen tai Jynkkään koetaan pitkiksi ja vaarallisiksi. Lähikoulu vähentää koulukuljetusten tarvetta ja kustannuksia.
- Monitoimitalon koetaan tukevan asukastoimintaa, nuorisotyötä, harrastuksia ja yhteisöllisyyttä. Tilojen monikäyttöisyys lisää rakennuksen käyttöastetta ja nähdään resurssiviisaina ratkaisuna. Toiveita mm.: liikuntasali/harrastustilat, nuorisotilat, kirjastopiste, asukastupa, neuvola, yrityksille vuokrattavia tiloja. Skenaarioissa ei ole riittävästi tarkasteltu monitoimirakennuksen muita mahdollisia palveluja, joiden toiminnan voisi Särkiniemessä innovatiivisesti yhdistää.
- Asukastilat ovat Särkiniemessä olleet aina rauhalliset ja toimineet erilaisten ja eri ikäisten asukkaiden kohtaamispaikkana. Yhteiskäyttötilat mahdollistaisivat myös monitoimitalon.
- Särkiniemi koetaan tiiviiksi ja toimivaksi yhteisöksi, jossa koulu ja päiväkotin ovat keskeisiä kohtaamispaikkoja. Pelätään, että koulun siirto muualle hajottaisi yhteisön ja sosiaaliset verkostot.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Särkiniemeen rakennetaan uusi päiväkodin ja koulun sisältävä monitoimitalo?

- Uusi monitoimitalo nähdään linjassa strategisten tavoitteiden kanssa.
- Suurin osa vastaajista painottaa, että: 1-sarjainen koulu (n. 100 oppilasta) on liian pieni ja altis lakkauttamiselle jatkossa. skenaario 1 heikentäisi Särkilahden ja Särkiniemen välistä toiminnallista kokonaisuutta.
- 1,5 sarjainen skenaario tunnistaa paremmin alueen nykyiset tarpeet. Kuitenkin myös tämä skenaario jää liian varovaiseksi ja lyhytnäköiseksi. 1,5-sarjainen on parempi mutta voi jäädä pieneksi tulevaisuudessa.
- kaupungin tulisi tarkastella suoraan 2-sarjaisen alakoulun mahdollisuutta Särkiniemessä. Tämä olisi pedagogisesti kestävä ja pitkälle tulevaisuuteen katsova ratkaisu. 2-sarjainen koulu on monen vastaajan mielestä paras ja kestävin vaihtoehto. 2. skenaariossa ei puhuta isosta lisäinvestoinnista.
- Monitoimirakennuksen tilojen muuntojoustavuus mahdollistaisi sen, että alkuvaiheessa osittain mahdollisesti ylimitoitettut koulutilat voisivat toimia päiväkodin, esiopetuksen ja muun varhaiskasvatuksen käytössä.
- Perustelut: kaupungin omissa analyysissä alueelta on tunnistettu huomattava asuntorakentamispotentiaali. Alueelle on tulossa täydennysrakentamista, asuntojen sukupolvenvaihdos nostaa lapsimäärää, Särkilahden lapset tulee sisällyttää samaan kouluun, Jynkkä ja Haapaniemi ovat jo nyt täynnä, halutaan estää uusi "liian pieni koulu" -virhe. Särkiniemi ja Särkilahden lapset tulee pitää samassa koulussa, ei erotella

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Särkiniemeen rakennetaan uusi päiväkodin ja koulun sisältävä monitoimitalo?

- Pieni koulu ei ole vastaajien mielestä ongelma. Digitaaliset työkalut mahdollistavat vertaistuen ja yhteistyön muiden koulujen kanssa. Oppilaille tärkeämpää kuin suurempi valinnaisainevalikoima on turvallinen lähikoulu. Särkiniemen koululle pitäisi tarkastellaan omaa, koulussa aidosti läsnä olevaa rehtorin virkaa.
- Koululaisten määrän kasvattamiseen on myös aktiivisia keinoja, joita skenaarioissa ei ole tarkasteltu. Yksi näistä on painotetun opetuksen käynnistäminen Särkiniemen koulussa.
- **Hankkeen vastustavat mielipiteet (selvä vähemmistö)**
- Katsotaan, että investointi on turha tai taloudellisesti kestämaton. Osa kokee, että Särkiniemeen panostetaan liikaa verrattuna maaseutuun tai muihin kaupunginosiin. Osa vastaajista kokee, että alueella ei ole riittävästi lapsia. Joidenkin mielestä koulut ovat kävely- tai pyöräilymatkan päässä muualla. Muutama vastaaja nostaa esiin melun ja järjestyshäiriöt koulun läheisyydessä.
- **Neutraalit ja harkitsevat näkemykset.** Osa vastaajista ei ota kantaa. Osa painottaa tarvetta lisäselvityksille: väestöennuste, nykyisen koulun kunto, talouden kestävyys, yhteistyö lähialueen koulujen kanssa.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muodostetaan Juankosken yhtenäiskoulu niin, että Juantehtaan koulun kiinteistö poistuu käytöstä ja 1-6-luokat siirtyvät Juankosken kouluun?

- 201 mielipidettä. Mielipiteet jakautuvat selkeästi: joukossa on sekä tilojen yhdistämisen kannattajia että vastustajia.
- Huomattavan moni pitää tärkeimpänä, että koulu säilyy Juankoskella – toteutustavasta riippumatta. Osa kannattaa hallinnollista yhtenäiskoulua, mutta ei toimintojen keskittämistä yhteen rakennukseen.
- Kahden koulukiinteistön ylläpito nähdään kalliina: yhdistäminen voisi tuoda säästöjä. Joidenkin mielestä tämä on ainoa keino varmistaa perusopetuksen säilyminen Juankoskella pitkällä aikavälillä.
- Yhtenäiskoulu nähdään hallinnollisesti järkevänä ratkaisuna. Useat korostavat, että hallinnollinen yhdistäminen ei edellytä fyysistä siirtämistä samaan rakennukseen.
- Monet pitävät yhtenäiskoulua parempana kuin vaihtoehtoa, jossa oppilaat siirrettäisiin Nilsiään tai Riistavedelle. Ajatellaan, että tämä tukee myös lukion säilymistä Juankoskella.
- Osa vastaajista näkee, että laskeva lapsimäärä puoltaa keskittämistä. Jotkut pitävät skenaariota järkevänä, jos se auttaa säilyttämään Muuruveden alakoulun toiminnan.
- Aineistossa on myös monia neutraaleja linjauksia.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi skenaariosta, jossa Muodostetaan Juankosken yhtenäiskoulu niin, että Juantehtaan koulun kiinteistö poistuu käytöstä ja 1-6-luokat siirtyvät Juankosken kouluun?

- Keskeiset perusteet tilojen yhdistämistä vastaan. Tämä oli aineiston suurin ja näkyvin teema.
- Laajalti korostetaan, että Juankosken koulun tilat eivät mahdu 1.–6. luokille: liian vähän luokkatiloja, ei riittävästi jakotiloja, vain yksi liikuntasali, pukuhuoneet ja varastot riittämättömiä, Opetuksen laatu, erityisopetus ja ryhmäkoot heikkenisivät. Alakoululaiset ja yläkoululaiset samassa rakennuksessa koetaan turvattomaksi ja pedagogisesti haitalliseksi. Pelätään kiusaamista, häiriöitä ja "isompien huonoa vaikutusta". Useat kirjoittajat toteavat, että alakoulun on oltava oma yksikkönsä. Moni näkee, että pienemmissä yksiköissä lapset voivat paremmin. Korostetaan pedagogisia, sosiaalisia ja turvallisia hyötyjä.
- Juantehtaan koulun kiinteistö koetaan hyväkuntoiseksi, vastaremontoiduksi, toimivaksi alakoulun tarpeisiin. Purkamista tai tyhjilleen jättämistä pidetään taloudellisesti kannattamattomana. Useat korostavat, että Juantehtaan koulu on tärkeä osa alueen historiaa ja identiteettiä. Molemmissa kouluissa järjestetään ilta- ja viikonlopputoimintaa.
- Pelko yläkoulun katoamisesta. Monissa vastauksissa käsitellään esitettyä riskiä, että yläkoulu siirrettäisiin Nilsilään. Tätä pidetään epärealistisena, perusteettomana ja Juankosken tulevaisuudelle vaarallisena. Esitetään vaihtoehtoa, että Riistaveden tai muiden lähialueiden oppilaat tulisi siirtää Juankoskelle, ei toisinpäin. Samalla esitettiin, että Riistaveden yläluokkalaisia ohjataan Juankoskelle, huomioidaan mahdollinen Kaavin liitos.
- Hallinnollinen yhtenäiskoulu ilman rakennusten yhdistämistä oli suosittu ehdotus. Osa esitti portaittaista siirtymistä. Ensin väestökehityksen seuranta ja sitten tilojen arviointi. Mahdolliset muutokset vasta, kun oppilasmäärä oikeasti pienenee.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi Eteläisen maaseudun ratkaisusta, jotka liittyvät Vehmasmäen ja Kurkimäen kouluihin?

- 291 mielipidettä. Aineiston perusteella selkeä enemmistö kannattaa kahden erillisen koulun mallia.
- Vastaajat pitävät sekä Vehmasmäen että Kurkimäen koulua elintärkeinä kylien elinvoimalle, lasten hyvinvoinnin ja turvallisuuden kannalta parempina sekä väestökehitykseen nähden tarpeellisina. Vain pieni joukko vastaajista kannattaa yhden koulun mallia tai Vehmasmäen lakkauttamista.
- Lähikoulu koetaan välttämättömäksi pienten lasten turvallisuuden ja jaksamisen kannalta. Kurkimäki ja Vehmasmäki sijaitsevat laajalla maaseutualueella jolloin pitkät kuljetusmatkat olisivat monille kohtuuttomia. Moni lapsi kulkee kouluun jalan tai pyörällä, mikä tukee arjen liikuntaa.
- Koulut ovat Vehmasmäen ja Kurkimäen sydän, ja niiden lakkauttamisen pelätään näivettävän alueet. Uudet tontit, kasvava lapsiperheiden määrä ja etelän suuntaan laajeneva Kuopio tukevat kahden koulun mallia. Useat perheet ovat muuttaneet kylille juuri lähikoulun vuoksi.
- Vastauksissa korostetaan, että molemmissa kouluissa on toistasataa oppilasta, joten kyse ei ole pienten kyläkoulujen yhdistämisestä. Kurkimäki on voimakkaasti kasvava alue, ja Vehmasmäkeen suunnitellaan uutta tonttitarjontaa.
- Pienemmissä yksiköissä oppilaat tunnetaan paremmin, kiusaamiseen puututaan nopeammin ja erityistä tukea tarvitsevat lapset saavat rauhallisemman arjen. Useat viittaavat siihen, että isot yksiköt tuottavat enemmän ongelmia, joista aiheutuu myöhemmin kustannuksia. Pieni koulu nähdään lapselle parhaana oppimisympäristö.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi Eteläisen maaseudun ratkaisusta, jotka liittyvät Vehmasmäen ja Kurkimäen kouluihin?

- Kurkimäen tontti ja rakennukset ovat ahtaita. Laajentaminen edellyttäisi uuden koulun rakentamista, kallista monitoimitaloratkaisua sekä uudelleen sijoitettavia varhaiskasvatuksen ja kirjaston tiloja. Moni huomauttaa, että yhdistäminen olisi kalliimpi kuin kahden koulun säilyttäminen.
- Koulujen liikuntatilat, sali, kentät, ladut, riemurinne, kaukalo ja nuorisoseuran toiminta ovat riippuvaisia koulun säilymisestä. Lakkaus veisi myös harrastusmahdollisuudet Vehmasmäestä ja vaikeuttaisi yhteisöllisyyttä.
- Kuljetuskustannukset nousisivat merkittävästi yhdistämisessä. Kahden koulun peruskorjaaminen nähdään kustannustehokkaampana kuin yhden suuren yksikön rakentaminen. Moni viittaa siihen, että kaupunkia tulisi kehittää tasapainoisesti, ei vain keskusta tai Hiltulanlahti edellä.
- Koulujen yhdistämisellä saavutettaisiin pedagogisesti laadukkaampaa opetusta, koska yhteisopettajuuden järjestäminen kaksisarjaisessa koulussa olisi huomattavasti helpompaa ja parempaa kuin yksisarjaisessa koulussa johtuen saman vuosiluokan luokkapareista.
- Osa ehdottaa uutta monitoimitaloa Kurkimäkeen, mutta ei Vehmasmäen lakkauttamista, vaan korvausta Kurkimäen heikoille rakennuksille. Tähän liittyy myös ajatus Kurkimäen päiväkodin laajentamisesta.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi Eteläisen maaseudun ratkaisusta, jotka liittyvät Vehmasmäen ja Kurkimäen kouluihin?

- Perustelut, joilla tuetaan yhden koulun mallia tai Vehmasmäen sulkemista
- Osa pitää yhden keskitetyn koulun ratkaisua taloudellisesti perusteltuna. Joidenkin mielestä pienet yksiköt tulisi yhdistää. Muutamat näkevät Kurkimäen sijainnin luonnollisempana, elinvoimaisempana tai kasvavana keskuksena. Muutama vastaaja esittää Vehmasmäen koulun olevan korjauskuntoinen ja siten lakkautettavissa.
- Muutama vastaus esittää täysin uuden koulun rakentamista tasapuoliseen sijaintiin Pellesmäkeen.
- Useat toivovat uutta yläkoulua Hiltulanlahden suuntaan, joka ratkaisisi laajemmin koko eteläisen alueen palvelutarvetta.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi viiden yläkoulun skenaariosta 5.4

- 555 mielipidettä.
- Etelä-Kuopion yläkoulu
- Valtaosa vastaajista kokee, että Hiltulanlahti on nopeimmin kasvava alue, jossa on paljon lapsiperheitä. Oppilasmäärä riittää yläkouluun jo nyt, ei vasta 2035. Oppilasmäärän nähdään riittävän 5–6 sarjaiseen yläkouluun jo ilman Vanuvuoren tulevaa rakentamista. Hiltulanlahti + Vehmasmäki + Kurkimäki + länsirannan ja maaseutualueiden oppilaat muodostavat kestävä pohjan.
- Alakoulu täyttyy viimeistään 2028, jolloin osa oppilaista jäisi ilman lähikoulupaikkaa. Yli 400 yläkoululaista kuljetetaan jo nyt muihin kouluihin, mikä kuormittaa lapsia ja aiheuttaa kustannuksia. Uusi yläkoulu lyhentäisi koulumatkoja, säästäisi kustannuksia ja tukisi arjen hyvinvointia.
- Lasten koulumatkat ja hyvinvointi korostuvat useissa kommentteissa. Pitkät matkustukset (jopa 1–1,5 h suuntaansa), täpötäydet bussit ja odottelu pakkasessa. Tämä vie aikaa levolta, harrastuksilta ja kavereilta. Erityisoppilaiden tuen tarve kasvaa pitkällä ja stressaavilla koulupoluilla. Lähikouluperiaatteen katsotaan toteutuvan vain omalla alueella olevalla yläkoululla.
- 6. luokan oppilaiden siirtoa siirrolle Pyöröön vastustetaan. Tätä pidetään pedagogisesti haitallisena (kaksi kouluvaihtoa peräkkäin), lasten hyvinvoinnille kuormittavana, sosiaalisten suhteiden rikkovana ja täysin lapsen edun vastaisena.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi viiden yläkoulun skenaarista 5.4

- Mielipiteissä skenaariota 5.4 pidetään kustannustehokkaimpana viiden yläkoulun vaihtoehtona.
- Lisäksi pedagogisesti toimivampana: kohtuulliset yksiköt, parempi oppilastuntemus sekä kaupungin kasvua tukevana – Kuopio laajenee nimenomaan etelään. Tätä pidetään ratkaisuna, joka palvelisi koko Etelä-Kuopiota ja maaseutualueita (mm. Vehmasmäki, Kurkimäki, Puutossalmi, Pellesmäki).
- Käytännössä kaikki kiirehtivät aikataulua. Tarve eteläisen Kuopion yläkoululle on jo nyt, ei 10 vuoden päästä. Hiltulanlahden alakoulu käy ahtaaksi 2028, eikä ole hyväksyttävää siirtää 6.-luokkalaisia Pyöröön tai muihin väliaikaisiin paikkoihin. Ehdotetaan väliaikaisratkaisuiksi parakkeja tai moduulitiloja, mutta vain siksi, että siirtelyä muualle vältetään.
- Vähemmistö vastustaa Hiltulanlahden yläkoulua kokonaan. Neljän koulun malli nähdään riittävän ja matkat lyhyenä. Pelätään melu- ja liikennehaittoja sekä ilkalta. Koetaan, että lapsiperheiden etua suositaan muiden kustannuksella sekä Arvioidaan, että oppilasmäärät voivat laskea pitkällä aikavälillä. Nämä näkemykset ovat kuitenkin selkeä vähemmistö.

Mitä haluaisit lausua mielipiteenäsi viiden yläkoulun skenaariosta 5.4

- Lippumäen koulua kritisoidaan.
- Lippumäkeen rakennettaisiin uusi yläkoulu, joka korvaisi Pyörön ja Jynkänlahden yläkoulut. Tämä on iso muutos, koska se keskittää kahden koulun oppilas- ja liikennemäärät yhteen pisteeseen.
- Laaja huoli koskee Lippumäen massiivista yläkoulua (800–1200+ oppilasta). Suuret koulut koetaan turvattomiksi ja levottomiksi. Pelätään, että oppilaat hukkuvat massaan, kiusaamiseen on vaikea puuttua, yhteisöllisyys heikkenee. Kasvavat yksiköt aiheuttavat myös henkilökunnalle kuormitusta. Pyörön ja Jynkänlahden yhdistämistä ei pidetä toimivana.
- Alueen liikenne on jo nyt ruuhkainen ja turvaton jalankulkijoille, urheilualueiden mopoliikenne ja melu koetaan häiritseväksi. Lisäksi rakentamisaika tuo alueelle liikennemuutoksia ja työmaaliikennettä. Lisäksi pelätään kiinteistöjen arvon laskua ja viihtyvyyden heikkenemistä.
- Pienemmät koulut tukevat parempaa arkea.
- Päätökset vaikuttavat alueiden vetovoimaan, muuttopäätöksiin ja segregaation riskiin. Kuopion ei tule keskittää palveluita niin, että maaseutualueiden ja Etelä Kuopion lapsia kohdellaan eriarvoisesti.

Mitä muuta haluat lausua mielipiteenäsi tehdyistä lisäselvityksistä?

- 342 mielipidettä.
- 1. Lasten hyvinvointi, turvallisuus ja yhdenvertaisuus
- Lähikoulujen ja kohtuullisten koulumatkojen merkitystä korostetaan vahvasti. Huolta herättävät pitkät kuljetusmatkat, kuljetusten turvallisuus sekä lasten jaksaminen.
- Useissa kommentteissa todetaan, että yksi tai kaksi koulunvaihtoa peräkkäisinä vuosina kuormittaa liikaa (Hiltulanlahti).
- Suuret koulut ja avoimet oppimisympäristöt voivat lisätä keskittymisvaikeuksia ja kiusaamista. Lähikoulu tukee ystävyyssuhteita, arkea, unta, harrastuksia ja psyykkistä hyvinvointia.
- Monet muistuttavat, että päätösten tulee lähteä lapsen edusta, ei pelkästä kustannuslaskennasta.
- 2. Maaseutu- ja kyläkoulujen säilyttäminen
- Erittäin vahva viesti: maaseudun kouluja ei tule lakkauttaa, koska se heikentää kylien elinvoimaa, perheitä muuttaa pois ja laskee asuntojen arvoa.
- Lakkautukset keskittyvät maaseutualueille. Päätöksillä heikennetään alueiden vetovoimaa ja perheiden mahdollisuuksia asua maalla. Pitkät koulumatkat vievät harrastus- ja palautumisaikaa ja lisäävät lasten uupumusta.
- Nostetaan esiin huoltovarmuus, yrittäjäyys ja maatilojen työvoiman saatavuus – koulut tukevat näitä.

Mitä muuta haluat lausua mielipiteenäsi tehdyistä lisäselvityksistä?

- 3. Hiltulanlahti ja Etelä Kuopio – vahva tarve omalle yläkoululle
- Hiltulanlahteen tarvitaan yläkoulu nopeasti. Erityinen huoli kohdistuu suunnitelmaan siirtää 6.-luokkalaiset vuodeksi Pyöröön ennen yläkoulua. Koetaan lasten kannalta erittäin haitalliseksi ja kuormittavaksi. Parakkiratkaisuja ja opiston tilojen hyödyntämistä esitetään vaihtoehtoiksi. Etelä Kuopio nähdään kasvavana alueena, joka tarvitsee omat palvelut. Kahden suuren yläkoulun keskittäminen Lippumäki–Petonen -alueelle koetaan epätarkoituksenmukaiseksi.
- 4. Särkiniemi – epätietoisuuden koetaan jatkuneen liian pitkään
- Pitkä epävarmuus koetaan epäoikeudenmukaiseksi. Alueelle halutaan uuden koulun ja päiväkodin rakentaminen, kuten aiemmin on luvattu. Moni huomauttaa, että perheiden muuttoaikeet ja alueen elinvoima riippuvat ratkaisuista.
- 5. Neulamäki, Von Wright, Pajulahti, Kuuslahti ja muut yksittäiset koulut
- Useissa paikoissa tuodaan esiin koulujen tilatarpeita, sisäilman laatua tai kuljetushaasteita. Neulamäen yläkoulun lakkauttamista vastustetaan: koulua pidetään turvallisena ja toimivana. Pajulahden esikoulun ja Kuuslahden järjestelyt koetaan epäloogisiksi ja katkovaikutteisiksi.

Mitä muuta haluat lausua mielipiteenäsi tehdyistä lisäselvityksistä?

- 6. Pienten koulujen säilyttäminen: Muuruvesi, Juantehtas, Syväniemi, Vehkalampi
- Vastaajat vastustavat monien pienten yksiköiden lakkauttamista. Pienet koulut ovat kylien sydän ja vaikuttavat suoraan alueiden elinvoimaan. Juantehtaan suojeltu koulurakennus ja Syväniemen pieni alkuopetusyksikkö nähdään toimivina ja säilyttämisen arvoisina. Syväniemessä esiopetuksen siirto varhaiskasvatukseen alle on heikentänyt joustavan alkuopetuksen edellytyksiä. Muuruvedellä ei koeta olevan sisäilmaongelmia tai korjauskiirettä. Lakkautukset eivät tuottaisi säästöjä, vaan saattaisivat lisätä kustannuksia (kuljetukset, väistötilat, suuremmat yksiköt).
- 7. Kriittisyys suuria kouluja kohtaan
- Suuret kouluyksiköt lisäävät riskiä kiusaamiseen, kuormittavat opettajia ja heikentävät yksilöllistä tukea. Isot koulut koetaan epäpedagogisiksi ja sosiaalisesti kuormittaviksi.
- 8. Varhaiskasvatuksen ratkaisut
- Suuret päiväkotiyksiköt herättävät huolta, niiden ei koeta tukevan pienten lasten hyvinvointia. Esitetään toiveita pienemmistä ja alueellisesti tasaisesti sijoitetuista yksiköistä. Esteettömyys (esim. Rantapuiston päiväkotito) nostetaan esiin.

Mitä muuta haluat lausua mielipiteenäsi tehdyistä lisäselvityksistä?

- 9. Kritiikkiä selvitysten laadusta ja prosessin ohjauksesta
- Useissa kommentteissa kyseenalaistetaan selvitysten objektiivisuus ja koetaan maaseutualueiden kohtelu epäreiluksi.
- Konsulttiselvityksiin kohdistuu epäluottamusta. Koetaan, että selvitykset ovat tarkoitushakuisia ja perustuvat puutteellisiin tietoihin. Pelätään, että päätökset tehdään säästö edellä eikä kokonaisvaikutuksia tai lapsivaikutuksia arvioida. Toivotaan enemmän läpinäkyvyyttä, neutraaliutta ja asukkaiden aitoa kuulemistä.
- Toivotaan suunnitelmallisuutta ja alueiden väestökehityksen huomioimista paremmin. Useissa kommentteissa todetaan, että kaupungin ennusteet ovat olleet virheellisiä ja johtaneet kapasiteettiongelmiin. Korjaustarpeiden kustannusarvioita pidetään joissain tapauksissa ylimitoitettuina.
- 10. Talouteen liittyvä palaute
- Moni kokee, että kouluista säästäminen on lyhytnäköistä. Esitetään kritiikkiä siitä, että kaupungilla on varaa suuriin rakennushankkeisiin (luola, stadion), mutta ei peruspalveluihin.
- Tarve tutkia laajemmin rahoitus- ja säästökeinoja (esim. väliaikainen veronkorotus).
- Toisaalta osa vastaajista kannattaa keskittämistä ja isompia yksiköitä kustannustehokkuuden nimissä.

11. Yleinen viesti päättäjille

Yhteinen teema useissa kommentteissa:

- "Ajatelkaa lapsia, ei vain rahaa."
- Lopettakaa jatkuva poukkoilu ja tehkää pitkäjänteisiä päätöksiä."
- "Kuunnelkaa meitä — emme halua tulla vain kuulluksi, vaan huomioduksi."
- Useat toivovat päätösten tekemistä, jotta pitkä epävarmuus päättyisi.